

Република Србија
Народна скупштина
Београд
Трг Николе Пашића 13

С -161/2020

Председници Народне скупштине
Секретару Народне скупштине
Лицу овлашћеном за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја

Предмет: Захтев за приступ информацијама и иницијатива за поступање Народне скупштине

Поштовани,

Овим путем **позивамо Народну скупштину Републике Србије да обезбеди услове за испуњавање законских обавеза Надзорног одбора**, чије је чланове Народна скупштина изабрала својом Одлуком, на основу члана 99. став 2. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, бр. 35/00, 57/03 - УС, 72/03 - др. закон, 18/04, 85/05 - др. закон, 101/05 - др. закон, 104/09 - др. закон, 28/11 - УС, 36/11) и члана 8. Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, бр. 9/10, 108/13 - др. закон), на Деветој седници Другог редовног заседања у 2019. години, одржаној 23. децембра 2019. године.

Овим путем, такође, од Народне скупштине, а на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, **тражимо да нам достави информације које поседује у вези са досадашњим радом Надзорног одбора**, и то:

1. Информацију о томе да ли Народна скупштина, од 23.12.2019, па до дана поступања по овом захтеву, примала дописе намењене Надзорном одбору или његовим члановима, и на који начин их је упознавала са садржајем тих дописа.
2. Информацију о томе да ли је Надзорни одбор одржао седнице или неформалне састанке у просторијама Народне скупштине, и када су те седнице одржане.
3. Информацију о томе да ли је Служба Народне скупштине на неки други начин пружала подршку у раду Надзорном одбору.
4. Копије докумената који се односе на тачке 1-3 овог захтева, уз заштиту личних података (нпр. копије записника са седница Надзорног одбора, копије обраћања НО у којима се указује на потребу поступања у оквиру надлежности тог тела и одговора НО)
5. Копија документа који уређује питање пружања подршке у раду Надзорног одбора од стране Народне скупштине, уколико постоји.

Образложење

Чланом 99. Закона о избору народних посланика прописано је да у поступку спровођења избора општи надзор над поступцима политичких странака, кандидата и средстава јавног обавештавања у току изборних активности спроводи надзорни одбор. Надзорни одбор на

предлог овлашћених предлагача именује Народна скупштина Републике Србије. Председника надзорног одбора бирају између себе чланови надзорног одбора тајним гласањем.

На основу члана 100. истог закона, Надзорни одбор:

1. прати предизборне активности и указује на евентуалне неправилности у поступању политичких странака, кандидата и других учесника у изборном поступку,
2. контролише поступање средстава јавног обавештавања у примени одредаба овог закона које се односе на обезбеђивање равноправних услова за представљање подносилаца изборних листа и кандидата са изборних листа,
3. предлаже мере за поштовање једнакости кандидата у излагању њихових програма,
4. обраћа се јавности ради заштите моралног интегритета личности кандидата,
5. упозорава на поступке политичких странака органа управе, кандидата и средстава јавног обавештавања којима се омета изборна кампања и угрожава једнакост права свих кандидата.

Ако било који учесник у изборној кампањи својим понашањем позива на насиље, шири националну, верску или расну мржњу или подстиче на неравноправност полова, надзорни одбор за изборну кампању без одлагања ће дати иницијативу за покретање поступка пред надлежним државним органима. Такође, ако се споразум којим сеутврђује број и трајање емисија за представљање политичких странака, политичких организација односно група грађана које намеравају да учествују на изборима не закључи у року од пет дана од дана доношења одлуке о расписивању избора не закључи и не објави, Надзорни одбор утврђује број и трајање емисија за равноправно представљање подносилаца изборних листа.

Законом није на јасан начин уређен статус Надзорног одбора (за изборну кампању). Услед тога је недовољно јасно да ли се ово тело може сматрати државним органом. С друге стране, Надзорни одбор није дефинисан ни као радно тело Народне скупштине. Скупштинским пословником, нити било којим другим објављеним актом нису изричито уређени односи између Народне скупштине и Надзорног одбора. Транспарентност Србија је у више наврата позивала да се ово питање уреди¹, а последњи пут смо то учинили током дијалога о изборним условима у јесен 2019². На жалост, ови проблеми нису решени, иако је Закон о избору народних посланика промењен пре расписивања актуелних избора.

Избори за народне посланике су расписани још почетком марта 2020, а изборне радње су настављене у мају, након прекида током ванредног стања. Као нови датум избора одређен је 21.6.2020.

Имајући у виду горе изложену сврху успостављања Надзорног одбора, као и чињеницу да је реч о телу **које не поседује сопствени буџет и интернет презентацију**, сматрамо да би било

¹Између осталог: https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/funkcionerska-kampanja-policy-paper-final.pdf

²https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Transparentnost_Srbija_mediji_i_nadzor_-_prilog_za_dijalog_o_izborima.pdf

изузетно значајно да Народна скупштина, што је пре могуће, у сарадњи са Надзорним одбором, на својој интернет презентацији објави и редовно ажурира следеће информације:

1. Банер на насловној страници који би упућивао на информације о саставу Надзорног одбора, његовим надлежностима, раду и начину обраћања Надзорном одбору
2. Информације о заказаним и одржаним седницама Надзорног одбора (дневни ред, записник)
3. Информације о расположивим каналима и начину комуникације између заинтересованих грађана и правних лица, учесника избора, институција, медија и других са Надзорним одбором
4. Информације о начину поступања Надзорног одбора са примљеним представкама које се односе на питања из надлежности овог тела (нпр. очекивани рокови за поступање, чување података о подносиоцу представке, начин обавештавања подносилаца и целокупне јавности о поступању по представкама)
5. Информације о другим видовима вршења надзора (нпр.на који начин ће Надзорни одбор, осим по представкама, пратити предизборне активности, контролисати поступање средстава јавног обавештавања у вези са обезбеђивањем равноправних услова за представљање подносилаца изборних листа и кандидата)
6. Други документи настали у раду Надзорног одбора – иницијативе медијима, учесницима избора и државним органима, обраћања јавности, утврђене неправилности и друго
7. Линкови који воде ка другим институцијама које су надлежне за поступање по питањима од значаја за рад Надзорног одбора (Агенција за борбу против корупције, Регулаторно тело за електронске медије, Републичка изборна комисија и други), при чему би требало затражити да и те институције на сличан начин упуте посетиоце својих интернет презентација ка Надзорном одбору.

За Транспарентност Србија
Програмски директор
Немања Ненадић
Београд, 13.5.2020.